

Vec C-230/23

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

13. apríl 2023

Vnútroštátny súd:

Ondernemingsrechtbank Gent Afdeling Gent

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

16. február 2023

Žalobkyňa:

CV REPROBEL

Žalovaná:

NV COPACO BELGIUM

PRACOVNÝ DOKUMENT

Predmet konania

Žalobkyňa – CV REPROBEL (ďalej len „REPROBEL“) sa domáha, aby bola žalovanej uložená povinnosť zaplatiť 28 614,49 eura (vrátane DPH) z titulu neuhradených faktúr a nahradiť škodu vo výške 2 861,44 eura, vždy spolu s úrokmi. Žalovaná – spoločnosť NV COPACO BELGIUM (ďalej len „COPACO“) – navrhuje zamietnuť žalobu ako nedôvodnú.

Predmet a právny základ podania

Tento návrh podľa článku 267 ZFEÚ sa týka otázky, či inštitúcia, ktorá je štátom poverená vyberaním a rozdeľovaním primeranej kompenzácie v zmysle článku 5 ods. 2 písm. a) a b) smernice 2001/29/ES a nad ktorou štát vykonáva dohľad, je inštitúciou, voči ktorej sa jednotlivec na svoju obranu môže dovolávať nezlučiteľnosti vnútroštátneho ustanovenia, ktoré táto inštitúcia uplatňuje voči tomuto jednotlivcovi, s právom Únie; či má toto ustanovenie smernice priamy účinok a či nesmie vnútroštátny súd uplatniť vnútroštátne ustanovenie, ktoré je s týmto ustanovením nezlučiteľné.

Prejudiciálne otázky

Je inštitúcia, akou je REPROBEL, v rozsahu, v akom je na základe kráľovského mandátu štátom poverená vyberať a rozdeľovať primeranú kompenzáciu určenú štátom v zmysle článku 5 ods. 2 písm. a) a b) smernice 2001/29 a nad ktorou štát vykonáva dohľad, inštitúciou, voči ktorej sa jednotlivec môže na svoju obranu dovolávať nezlučiteľnosti vnútroštátneho ustanovenia, ktoré táto inštitúcia voči tomuto jednotlivcovi uplatňuje, s právom Únie?

Je pre odpoveď na túto otázku relevantné, že štátny dohľad vykonávaný nad touto inštitúciou zahŕňa:

- o Povinnosť tejto inštitúcie zasielať kópie svojich žiadostí o poskytnutie informácií povinným potrebných pre výber a rozdeľovanie reprografických odmien vždy aj príslušnému ministrovi, aby tento zostal informovaný o spôsobe, akým inštitúcia vykonáva svoje právo dozoru, a aby mohol rozhodnúť, či je ministerskou vyhláškou vhodné určiť obsah, počet a frekvenciu žiadostí o poskytnutie informácií tak, aby čo najmenej zasahovali do činnosti a minimalizoval tak ich zásah do činnosti účastníkov;
- o Povinnosť inštitúcie požiadať zástupcu ministra o zaslanie žiadosti o informácie potrebné pre výber pomernej časti odmeny za reprografiu platiteľom odmien, distribútorom, či už veľkoobchodníkom alebo

maloobchodníkom, lízingovým spoločnostiam alebo spoločnostiam vykonávajúcim údržbu zariadení, ak sa platiteľ odmeny nezúčastňoval na zisťovaní; v takom prípade je inštitúcia povinná zaslať kópiu tejto žiadosti aj príslušnému ministrovi, aby mohol určiť obsah, počet a frekvenciu žiadostí o informácie tak, aby čo najmenej zasahovali do činnosti účastníkov;

- o Povinnosť inštitúcie predložiť príslušnému ministrovi na schválenie pravidiel rozdeľovania odmien za reprografiu a každú ich zmenu;
- o Povinnosť inštitúcie predložiť príslušnému ministrovi na schválenie ňou vytvorený formulár oznámenia. Bez tohto schválenia formulár nemožno vydať?

Je pre odpoveď na otázku relevantné aj to, že inštitúcia má tieto právomoci:

- o Právomoc požadovať všetky informácie potrebné na výber poplatku za reprografiu od všetkých osôb, ktoré sú platiteľmi poplatku, prispievateľmi, obchodníkmi, či už veľkoobchodníkmi alebo maloobchodníkmi, lízingovými spoločnosťami alebo spoločnosťami vykonávajúcimi údržbu zariadení. V tejto súvislosti musí byť ku každej žiadosti vždy pripojený odkaz na trestnoprávne sankcie, ktoré budú uložené v prípade nedodržania stanovenej lehoty alebo poskytnutia neúplných alebo nepravdivých informácií;
- o Právomoc požadovať od každej osoby povinnej platiť poplatok, aby poskytla všetky informácie týkajúce sa reprodukováných diel, ktoré sú potrebné na rozdelenie odmeny za reprografiu;
- o Právomoc získavať všetky informácie potrebné na plnenie svojich úloh od Colnej správy, správy DPH a Národného úradu sociálneho zabezpečenia?

Má článok 5 ods. 2 písm. a) a b) smernice 2001/29 priamy účinok?

Je vnútroštátny súd povinný neuplatniť vnútroštátnu právnu normu na návrh jednotlivca, ak táto štátom stanovená právna norma je nezlučiteľná s článkom 5 ods. 2 písm. a) a b) smernice 2001/29, najmä preto, že norma, ktorá je nezlučiteľná s uvedeným článkom, vyžaduje od tohto jednotlivca úhradu poplatkov?

Uvedené ustanovenia práva Únie

Článok 5 ods. 2 písm. a) a b) a odôvodnenie 52 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladiení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti (ďalej len „smernica 2001/29“)

Uvedené ustanovenia vnútroštátneho práva

Kráľovský dekrét z 30. októbra 1997 o odmenách autorov a vydavateľov za rozmnožovanie diel na grafickom alebo podobnom nosiči na súkromné alebo vzdelávacie účely (ďalej len „kráľovský dekrét“)

Zákon z 22. decembra, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré ustanovenia XI. knihy Hospodárskeho zákonníka

Krátke zhrnutie skutkového stavu a konania

- 1 REPROBEL sa domáha, aby bola spoločnosti COPACO uložená povinnosť zaplatiť 28 614,49 eura z titulu neuhradených faktúr a náhradu škody vo výške 2 861,44 eura, vždy spolu s úrokmi. Spoločnosť COPACO navrhuje zamietnuť žalobu ako nedôvodnú.

Základné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 2 COPACO sa odvoláva na údajnú nezlučiteľnosť ustanovení kráľovského dekrétu, ktoré stanovujú dvojstupňovú odmenu za rozmnožovanie diel na grafickom alebo podobnom nosiči na súkromné alebo vzdelávacie účely – paušálnu odmenu a pomernú odmenu – s článkom 5 ods. 2 písm. a) a b) smernice 2001/29 umožňujúcim členským štátom, ktoré do svojho právneho poriadku začlenili právo na rozmnožovanie, stanoviť z neho výnimky.
- 3 V reakcii na rozsudok z 12. novembra 2015, Hewlett-Packard Belgium (C-572/13), v ktorom Súdny dvor rozhodol, že článok 5 ods. 2 písm. a) a b) smernice 2001/29 bráni systému reprografie zavedenému Belgickom, ktorý zahŕňa vyberanie paušálnej odmeny, pozastavila spoločnosť COPACO platbu svojich faktúr od novembra 2015 do januára 2017 a dokonca aj neskôr. V marci 2017 nadobudla účinnosť nová belgická právna úprava reprografie. Neuhradené faktúry pochádzajú z obdobia pred nadobudnutím účinnosti novej právnej úpravy.
- 4 Podľa COPACO má článok 5 ods. 1 písm. a) a b) smernice 2001/29 priamy účinok.

REPROBEL spochybňuje nepodmienený, jasný a presný charakter článku 5 ods. 2 písm. a) a b) smernice, keďže členským štátom ponecháva možnosť uložiť alebo neuložiť výnimky podľa vlastného uváženia a bližšie vymedziť spravodlivý charakter kompenzácie. COPACO oponuje, že presné okolnosti tohto ustanovenia a požiadavka jeho nepodmienenosti, jasnosti a presnosti boli formované výkladmi Súdneho dvora, ktoré už pre toto ustanovenie vznikli.

- 5 REPROBEL sa ďalej domnieva, že z rôznych dôvodov nie je štátnou inštitúciou. COPACO zastáva opačný názor.

Krátke zhrnutie dôvodov podania

- 6 Vnútroštátny súd pripomína, že ustanovenia smernice majú v zásade priamy účinok na právo členského štátu až po ich prebratí do vnútroštátneho práva.

Súdny dvor v rozsudku z 18. novembra 2004 vylučol Belgicku oneskorené prebratie smernice 2001/29, ktorá mala byť prebratá najneskôr do 22. decembra 2002 (rozsudok z 18. novembra 2004, Komisia/Belgicko, C-143/04).

Vo výnimočných prípadoch a v prípade, že smernica nebola v stanovenej lehote prebratá do belgického práva a nie je možný výklad v súlade s touto smernicou, vnútroštátne ustanovenia musia ustúpiť ustanoveniam práva Únie obsiahnutým v smernici a ustanovenia smernice sa musia uplatňovať ako ustanovenia belgického právneho systému. Ako vyplýva z bodov 4 a 5, strany majú rozdielne názory na splnenie týchto požiadaviek.

- 7 To, či je REPROBEL štátnou inštitúciou, je podľa vnútroštátneho súdu relevantné pre určenie, či ide o horizontálny spor (medzi jednotlivcami) alebo vertikálny spor (medzi jednotlivcom a štátom alebo jeho inštitúciami). V druhom prípade sa možno v prípade potreby priamo odvolať na ustanovenia smernice. Presný výklad pojmu „štátna inštitúcia“ naďalej vedie k rozporuplným stanoviskám, ktoré neprispievajú k právnej istote. Objasnenie otázky, či sa REPROBEL má považovať za štátnu inštitúciu v zmysle práva Únie, je vyhradené výlučne Súdnemu dvoru.
- 8 V prípade, že ide o vertikálny spor, jednotlivec sa môže proti štátu alebo jeho inštitúciami dovoliť priamo ustanovení smernice, ak sú tieto ustanovenia nepodmienené, jasné a dostatočne presné. Účastníci konania sa nezhodujú v tom, či ide o tento prípad.
- 9 Podľa vnútroštátneho súdu je požiadavka nepodmienenosti, jasnej a dostatočne presnej formulácie splnená, akonáhle sú členské štáty povinné konať určitým spôsobom a/alebo ak sa im uloží jasná a presná povinnosť dosiahnuť výsledok.

Skutočnosť, že členské štáty majú možnosť voľby, sa nezdá byť nezlučiteľná s požiadavkou nepodmienenosti a dostatočnej presnosti ustanovenia smernice (rozsudky z 12. februára 2009, Cobelfret, C-138/07, a zo 17. marca 2022, Daimler, C-232/20).

- 10 Potreba výkladu môže vzniknúť nielen z dôvodu nepresnej alebo nejasnej povahy ustanovenia smernice, ale aj preto, že v konkrétnom prípade je potrebný výklad bez toho, aby bola spochybnená jasná, presná alebo nepodmienená povaha samotného ustanovenia.

Takýto výklad prináleží výlučne Súdnemu dvoru, a nie vnútroštátnemu súdu.

- 11 Podstata prípadu sa sústreďuje na výklad pojmu „primeraná kompenzácia“, ktorým sa Súdny dvor v minulosti zaoberal v rôznych rozsudkoch vydaných na

základe návrhov na začatie prejudiciálneho konania týkajúcich sa podrobnejšieho vecného výkladu tohto pojmu, pričom však nezistil, že by išlo o nepresne alebo nejasne formulované ustanovenie.

PRACOVNÝ DOKUMENT